

Sosiaalihuollon kirjaamisen ja Kanta- palvelujen info

Yksityiset palveluntuottajat

Huupponen Marika, sosiaali- ja integraatiojohtaja

Kuosmanen Karin, tietojärjestelmäasiantuntija

Tamminen Anna Kaisa, asiantuntija

Tiihonen Auli, kehittämisasiantuntija

Tuunanen Marjo, tietojohtamisen asiantuntija

12.8.2026

Infon ohjelma

- Johdanto, Marika Huupponen
- Opas sosiaalihuollon kirjaamisesta ja Kanta-palveluista –esittely, Auli Tiihonen, Karin Kuosmanen, Anna Kaisa Tamminen, Marjo Tuunanen
- Usein kysytyt kysymykset, asiantuntijat

Infon juontaa Saara Pasanen, viestintäasiantuntija

Onko yritykseni hankittava sähköinen asiakastietojärjestelmä?

- Asiakastietolaki ei velvoita hankkimaan järjestelmää, jos sitä ei palveluntuottajalla jo ole.
- Eloisa palvelunjärjestäjänä voi sitä edellyttää, jos siitä on sopimuksessa sovittu. Tulevaisuudessa velvoittavuus järjestelmän hankintaan tulee kasvamaan
- Eloisa suosittaa vahvasti palveluntuottajia selvittämään ja edistämään järjestelmän hankintaa ja Kantaan liittymisen mahdollisuuksia suoraliittymisen lisäksi myös yhteisliittymisen kautta

Voinko saada Eloisan järjestelmän käyttööni?

- Lähtökohtaisesti Eloisa ei tarjoa omaa sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmää yksityisen palveluntuottajan käyttöön
- Potilastiedon kirjaamista varten sote-yhteisen palveluntuottaja voi saada Eloisan terveydenhuollon potilastietojärjestelmän käyttöönsä oppaassa esitellyn prosessin mukaisesti. Palveluntuottaja vastaa käytön kustannuksista erikseen sovitusti.

Yritykselläni on sähköinen A-luokan asiakastietojärjestelmä käytössä. Mitä tarkoittaa käyttöönottokoe ja miten se tehdään? 1/2

- Rekisterinkäyttöoikeuden käyttöönottokoe on Kanta-palveluihin liittyvä testi, jolla varmistetaan sosiaalihuollon palvelunjärjestäjän (hyvinvointialueen) ja yksityisen palveluntuottajan välinen tiedonkulku ja että järjestelmä toimii yhteen Kanta-palvelujen kanssa. Kokeella varmistetaan myös, että asiakastiedot arkistoituvat Kanta-palveluihin oikein.
- Rekisterinkäyttöoikeuden käyttöönottokoe täytyy tehdä, kun palveluntuottajan järjestelmällä ei ole aiemmin tallennettu asiakirjoja kyseisen palvelunjärjestäjän asiakasrekisteriin. Käyttöönottokoe tehdään ennen kuin järjestelmällä voidaan aloittaa tuotantokäyttö.
- Järjestelmätoimittaja ja asiakasorganisaatio suorittavat käyttöönottokokeen yhdessä ennalta sovittuna ajankohtana.
- Kokeessa tehdään Kanta –palvelujen ohjeen mukainen testitapaus. Palvelunjärjestäjän vastuulla on huolehtia, että tarvittavat käyttöönottokokeet on tehty.

Yritykselläni on sähköinen A-luokan asiakastietojärjestelmä käytössä. Mitä tarkoittaa käyttöönottokoe ja miten se tehdään? 2/2

- Käyttöönottokokeen osapuolet voivat suorittaa omia toimenpiteitään eri aikoina, mutta koska osa toiminnoista edellyttää toimenpiteitä toiselta käyttöönottokokeen osapuolelta, tulee aikataulusta sopia yhdessä.
- Testitapauksena käytetään Kanta-palvelujen ohjeistamaa testitapausta sekä Kelan antamia testihenkilötunnuksia. Palvelunjärjestäjä (tai sen järjestelmätoimittaja) ilmoittaa tarvittavan henkilötunnuksen palveluntoteuttajalle.
- Käyttöönottokokeeseen osallistuvat sekä palvelunjärjestäjän että palveluntoteuttajan organisaatiosta sellaiset henkilöt, joilla on käyttöoikeudet ja pääsy asiakastietojärjestelmien tuotantoympäristöön (todellista asiakastyötä vastaavat käyttöoikeudet) sekä tarvittaessa varmennekortti.
- Lisäksi palvelunjärjestäjän osalta tarvitaan mahdollisesti Kanta-arkistonhoitaja, jolla on käyttöoikeudet Arkistonhoitajan käyttöliittymään.
- Käyttöönottokoetta tehtäessä, testihenkilön tietoja käsitelleen ammattihenkilön tiedot (nimi, ammattinimike ja varmenne) tallentuvat testihenkilön asiakirjoihin ja Arkistonhoitajan käyttöliittymän käyttölokille.
- Palvelunjärjestäjä ja palveluntuottaja raportoivat yhteistyössä onnistuneesta käyttöönottokokeesta Kanta-palveluihin. Palvelunjärjestäjä vastaa siitä, että käyttöönottokoe on suoritettu hyväksytysti ja käyttöönottokokeen raportti toimitettu Kanta-palveluihin.

Yritykselläni on sähköinen A-luokan asiakastietojärjestelmä käytössä. Miten saan rekisterinkäyttöoikeuden?

- Rekisterinkäyttöoikeutta voidaan käyttää, kun sekä palvelunjärjestäjä että palveluntuottaja ovat liittyneet Sosiaalihuollon asiakastietovarantoon ja molempien sertifioituihin ja Kanta - yhteensopiviin asiakastietojärjestelmiin on toteutettu Rekisterinkäyttöoikeus-toiminnallisuus.
- Palveluntuottajan on oltava rekisteröityneenä Lupa- ja valvontaviraston Soteri-rekisteriin.
- Sosiaalihuollon rekisterinkäyttöoikeus edellyttää, että palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan kesken on laadittu sopimus palvelun tuottamisesta ja siihen liittyvistä järjestelyistä.
- Ennen käyttöönottoa on suoritettava rekisterinkäyttöoikeuden käyttöönottokoe palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan välillä.
- Rekisterinkäyttöoikeus alkaa, kun palvelunjärjestäjä merkitsee asiakkuusasiakirjaan palveluntuottajan palveluysikkötiedon sekä palveluysikön asiakkuuden alkamisajan. Jos asiakas valitsee palveluntuottajan itse (palveluseteliasiakkaat), palveluntuottajan on ilmoitettava tieto palveluntuottajasta palvelunjärjestäjälle.
- Ennen palvelun toteuttamisen alkamista palvelunjärjestäjä toimittaa salatulla sähköpostilla palveluntuottajalle asiakkaan yksilöivän tunnuksen ja asiatunnuksen, johon palvelun tuottamisessa laadittavat asiakasasiakirjat liitetään.
- Rekisterinkäyttöoikeus voidaan antaa jo ennen sosiaalipalvelun toteuttamisen alkamista, jolloin palveluntuottaja voi tarvittaessa perehtyä asiakastietoihin etukäteen.
- Eloisa tulee antamaan tarkat toimintamallit rekisterinkäyttöoikeuteen myöhemmin.

Olen tukipalvelujen tuottaja ja toimin myös palvelusetelillä. Koskeeko kirjaamis- ja Kantaan liittymisvelvoite minuakin?

- Asiakastietolain mukainen kirjaamisvelvollisuus: Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön ja palvelun antamiseen osallistuvan avustavan henkilön tulee kirjata asiakasasiakirjoihin asiakkaan palvelun ja potilaan hoidon järjestämisen, suunnittelun, toteuttamisen, seurannan ja valvonnan turvaamiseksi tarpeelliset ja riittävät tiedot
- Velvoite koskee myös tukipalvelujen tuottajia ja palvelusetelillä toimivia
 - Eloisa ei kuitenkaan tällä hetkellä lähtökohtaisesti edellytä kirjaamista tukipalvelujen tuottajilta. Asiakaskohtaisesti kirjaamisesta voidaan sopia erikseen.
 - Palveluntuottajalla on kuitenkin ilmoitusvelvollisuus, jos hänellä herää huoli asiakkaan tilanteesta
- Kantaan liittymisvelvoite koskee kaikkia kirjaamisvelvoitteen piirissä olevia silloin, kun käytössä on sähköinen asiakastietojärjestelmä

Minulla ei ole sähköistä tietojärjestelmää käytössä. Tuleeko minun kuitenkin tehdä kirjauksia ja miten ne teen?

- Yritykset, yhteisöt ja yksityiset ammatinharjoittajat ovat kirjaamisvelvollisia palveluntuottajia, jos ne tekevät palvelujen tuottamista koskevan sopimuksen hyvinvointialueen kanssa
 - Kirjaukset tulee tehdä THL:n määrittelemille asiakirjarakenteille, joista yleisimmistä palvelun toteutuksen asiakirjoista Eloisa on rakentanut muokattavat pdf-asiakirjat. Palveluntuottajan tulee käyttää näitä asiakirjoja kirjauksissaan. Asiakirjat toimitetaan Eloisalle Palse.fi-portaalin kautta
- Lakisääteinen kirjaamisvelvoite ei koske yksityishenkilöitä kuten perhehoitajia.
 - Palveluntuottajat, jotka eivät ole lakisääteisen kirjaamisvelvoitteen piirissä, ovat kuitenkin velvoitettuja raportoimaan säännöllisesti antamastaan palvelusta ja työskentelystään asiakkaan kanssa. Raportointi tulee tehdä säännöllisesti, esim. kerran kuukaudessa. Raportointi tehdään kansallisilla THL:n Sosmetan mukaisilla asiakirjarakenteilla, joista Eloisa on tehnyt muokattavat pdf-asiakirjat

Yhteydenotot

- Kirjaaminen ja tiedonhallinta thtuki.kirjaaminen@etelasavonha.fi
- Tilastot thtuki.tietojohtaminen@etelasavonha.fi
- Rekisterinkäyttöoikeuteen, järjestelmiin ja muuhun tekniseen tukeen liittyvät yhteystiedot julkaistaan myöhemmin

KIITOS OSALLISTUMISESTA